

POORTAOL

GRATIS VESTINGKRANT VOOR EN DOOR BEWONERS VAN DE VESTING WOUDRICHEM
REDACTIE: DAALDERSTRAAT 4 ▼ 4285 AV WOUDRICHEM ▼ info@woudrichemvesting.nl ▼ JAARGANG 18 ▼ 2 NOVEMBER ▼ 2020

NIEUWE STRAF VOOR JONGEREN DIE VÓÓR OUDJAAR KNALVUURWERK AFSTEKEN: BANGE HONDEN UITLATEN.

DE GEMEENTE ALTENA IS AL DIK DRIE MAANDEN BEZIG MET EEN VERZOEK WAAR VIER WEKEN VOOR STAAT.

BEWONERS AAN DE RIJKSWAL WORDEN NIET MEER VAN HUN SOKKEN GEREDEN.

AFVAL IS LANGZAAM MAAR ZEKER DE STAD UITGEWERKT. VAN OPEN RIOOL, NAAR VUILNISBELT, NAAR VERBRANDING.

ER WERKEN NIET ALLEEN MENSEN IN DE VESTE, ER WONEN ER OOK. PEPE VERTELT.

ALS DE DOOD VOOR KNALVUURWERK

Het is nog zo'n twee maanden tot oudjaar maar elke dag is er vuurwerk te horen. Veel honden en katten zijn als de dood voor knallen, zoeken binnen dekking en durven uren niet meer naar buiten. Wijkagent Job van Breugel vindt het "afschuwelijk" voor dieren maar zegt ook dat het vuurwerkverbod niet is te handhaven.

Eén knal en de hond van Lia Landman zet buiten geen stap verder en keert huiswaarts om dekking te zoeken. Thuis kruipt de hond van streek in een hoek onder de trap. Daar blijft ze uren lang. Ze eet niet en wil niks. Nog een paar knallen en ze ligt totaal overstuur te trillen. Precies zo, vergaat het hond Ella, vaste logé aan de Rijkswal.

Petazzie, de hond van Fera Jaspers, vlucht bij knallen de douche in waar ze de rest van de dag of nacht blijft. Teske raakt bij vuurwerk totaal in de stress en zoekt dan de veiligheid op van haar baasje Elly Zuidam. De hond uitlaten kan ze die dag wel vergeten. In de laatste dagen van het jaar wordt er zoveel geknald dat Elly Zuidam

Hond Ella zoekt dekking in de badkamer.

steevast afreist naar een afgelegen huisje in België.

IN DE GANGKAST

Hanny van Geffen heeft twee teckels, waarvan de één in de herfstvakantie al bijna niet meer naar buiten durfde vanwege de knallen. Thuis zet ze de muziek harder zodat de klappen minder hard binnenkomen. Angeline Hooghout heeft het nu getroffen met hond Gijs die enkel

aanslaat bij knalvuurwerk, maar haar vorige hond Lars zat vaak met een handdoek over het hoofd in de gangkast. Alles heeft ze geprobeerd om hem aan knallen te laten wennen maar niets hielp, alleen kalmeringstabletten. Die kreeg Lars op oudjaar toegediend om te voorkomen dat hij 24 uur trillend en hijgend met een bonkende hartslag moest doorbrengen. De baasjes zijn geen tegenstander van de traditie om tijdens de jaarwisseling

vuurwerk af te steken, maar het knallen duurt hier maanden. "Voor de hond is het een hel, heel zielig", zegt Lia Landman. Dierenarts Daan Loopstra onderschrijft het probleem. Zo'n twee maanden vóór oudjaar krijgt hij de eerste dieren in zijn kliniek die heftig op vuurwerk reageren. Hoe dichter op oudejaarsavond, hoe groter het probleem. "De belasting voor honden en katten is enorm. Realiseer je bij elk rotje hoe groot de impact is op dieren en mensen en steek alleen siervuurwerk af op de avond zelf."

GEEN MENSEN VOOR HANDHAVING Vuurwerk mag officieel pas op oudjaar na 18.00 uur worden afgestoken en knalvuurwerk mag niet meer in Nederland worden verkocht, maar ook wijkagent Job van Breugel merkt niets van het verbod. "In Woudrichem hoor je elke avond wel een klap of meer. Het is te gek voor woorden. Als mens denk je dan, o vuurwerk, maar voor dieren is het echt heel erg." Het knalvuurwerk, vaak nitraatbommen, wordt over de grens gekocht of per post bezorgd. Het zijn doorgaans jongens tussen 12 en 20 jaar die op pad gaan met een

paar stuks die ze onderweg afsteken. Op het moment dat de politie wordt gebeld en ter plaatse is, zijn de jongelui allang gevlogen of ze kijken van een afstandje toe. Iemand op heterdaad betrappen is heel lastig. "We zouden er meer aandacht aan moeten besteden door vaker zichtbaar te zijn maar daar hebben we geen mensen voor", zegt Van Breugel. Het brandje dat onlangs de bank op de Rijkswal in de as legde, heeft waarschijnlijk niets met vuurwerk te maken. De bank ging in alle stilte de hens in, geholpen door papier uit papiercontainers die aan de weg stonden. "Je kunt je afvragen of je 's avonds het papier moet buiten zetten", zegt de wijkagent. Er is volgens hem 'geen zicht op de daders'.

Dierenarts Daan Loopstra adviseert baasjes nooit boos te worden als hun honden gaan blaffen of piepen maar juist zo kalm en normaal mogelijk te doen. Afleiden met spelletjes en snoepjes is prima. Kalmerende middelen kun je alleen toedienen na overleg met een dierenarts. Wie een puppie heeft, kan die met 'vuurwerkmuziek' laten wennen aan knallen.

FIETSEN OVER RIJKSWAL VERBODEN

Een gedeelte van de Rijkswal is vanaf 6 oktober een officieel voetpad geworden, dus fietsen is er niet meer toegestaan. De gemeente Altena wil met dit besluit tegemoet komen aan aanwonenden die overlast ervaren, en hiermee botsingen tussen fietsers, scooters en voetgangers voorkomen.

Vooral in de zomermaanden ervaren aanwonenden van het stuk Rijkswal bij de Maaspunt overlast omdat er dan veel toeristen de vesting aandoen. Aangezien mensen die aan de Rijkswal wonen niet over een voortuin beschikken, lopen ze risico om meteen als ze de deur uitstappen omver gereden te worden door een fietser of scooter. Er zijn tot nu toe geen ongelukken gebeurd. Na opmerkingen van aanwonenden heeft de gemeente een onderzoekje gedaan. "Kijkend naar de breedte van de weg en het verschil in snelheid tussen fietsers, scooters en voetgangers, hebben we er voor gekozen om de weg de status van een voetpad te geven", zegt een woordvoerder van de gemeente Altena. Het merendeel van de bewoners is blij met het verkeersbesluit. Het fietsverbod geldt altijd, dus ook de vroege vogels en nachtbrakers moeten met de fiets aan de hand lopen. Aan het begin en einde van het voetpad worden verkeersborden geplaatst. Politie en boa's zijn op de hoogte van de wijziging en handhaven waar dit nodig is.

'HET WAS EEN ENORME, STINKENDE BENDE'

Afgelopen maand kregen vestingbewoners een derde container aangeboden, voor papier dit keer. Waar lieten de Poorters vroeger al hun afval? Stadsgids Jos Korthout weet het.

In vroeger jaren kampten de mensen om te beginnen met veel minder afval dan nu. Mensen kochten minder spullen en er bestond geen plastic. Voedingsmiddelen werden afgewogen en in papieren zakken gedaan. Om een brood werd alleen een papieren vel geslagen. De vis werd in een krant verpakt, waarmee men daarna weer de kachel kon aansteken, voordat er houtjes, kolen, briketten of turf op gegooid werd.

Verreweg de meeste spullen werden hergebruikt. Waar je echt geen raad mee wist, werd weggegooid. De slakken uit de kolenhaard konden op de dam gegooid worden ter versterking van oprit en bermen. Kapot huisraad werd vanaf de Rijkswal gewoon over de stadsmuur gekieperd, zo de Afdemde Maas in. Op de muur werden ook wel eens vissen schoongemaakt. Uiteraard gingen de ingewanden en schubben ook zo over de muur. De kop zal veelal nog gebruikt zijn voor vissoep.

OPEN RIOLEN

Aanvankelijk werd het afval gewoon op straat gegooid. Het was een enorme, stinkende bende, waar ook kippen

en varkens doorheen scharrelden. Als iemand wat grotere hoeveelheden afval had, werd er vaak een gat in de grond gegraven en alles daarin gestort.

Er waren ook open riolen die door de straten liepen en uitwaterden op de rivier en de grachten. De meeste mensen liepen op klompen. Sjieke, rijke mensen liepen nog wel eens op leren schoenen. Maar als ze ermee de straat op moesten, bonden ze er vaak houten trippen onder om wat hoger te staan, zodat ze hun schoenen wat beter schoon konden houden.

ZINKEN VUINISEMMER

Toen duidelijk werd dat al die vuiligheid op straat ongedierte aantrok en er ziekten ontstonden als pest en cholera, besloot de gemeente het afval te gaan ophalen. Dit werd buiten de Koepoort, aan de overkant van de gracht gedumpt. Na verloop van tijd werd die ruimte te klein en richtten ze een vuilnisbelt in op den Ouden Dijk. Met het vuil van de Koepoortbelt werden de sloten langs de Koepoortstraat gedempt. Bij de laatste opknapbeurt van de Koepoortstraat kwam dit weer aan het licht.

Een mooie modernisering bestond uit het van gemeentewege verstrekken van één genummerde zinken vuilnisbak per gezin. Die werd één keer per week opgehaald. Nu is niet meer voor te stellen dat zo'n emmertje genoeg was om alle afval van een week op te vangen. Er werd absoluut nog niets gescheiden. Na de oorlog, groeide de welvaart en nam de hoeveelheid afval toe. De belt op Oudendijk werd ook overvol, waarna een nieuwe grotere belt werd aangelegd bij Dussen. Maar ook dat was uiteindelijk geen goede oplossing, waarna het vuil voortaan verbrand werd in een verbrandingsinstallatie.

We zoeken dringend mensen die mee willen schrijven.
Interesse? Neem contact op!
info@woudrichemvesting.nl
Bel of App: 06-53 20 60 99

DOOR
HENNIE NEVEN-ROS

600 jaar stadsrechten...da was me een feestje. We schrijven 1956 en overall was het armoe troef, maar er werd een feestje van gemaakt in Woerkum. Iedereen deed mee en de vrouwen zaten al maanden achter de Singer te trappen om een passend kostuum te naaien. De kinderen moesten er ook aan geloven en liepen in historische drollenvangers en met slaapmutsen op hun hoofd de hele dag te paraderen.

Een hele week was het feest met als hoogtepunt een groots opgezet 'historisch spel waar wel 150 Woerkumers aan meededen.' Als je Woerkum in wilde als buitenstaander moest je een kwartje tol betalen, zo probeerden ze de kosten een beetje te drukken. Er kwamen wel 17.000 bezoekers dus de kas werd goed gespekt.

Met de historie werd wel wat gesjoemeld want de Spanjaarden kwamen een paar eeuwen te vroeg! Het gevecht was er niet minder om. De vloot met Geuzen kwam over de Maas binnen met veel geschreeuw,

ramden de kartonnen poort en stormden de stad in. De papieren helmen scheurden, de zwaarden knakten en de valse baarden vlogen in het rond, maar de Geuzen overwonnen en tolvrijheid en vrijheid van visserij was gered.

De Vriendenkring (zie foto boven) gaf doorlopend openluchtvoorstellingen en Jannie Verbiest liep statig als Jacoba van Beieren door Woerkum zoenen uit te delen. Er was een wallenloop en een hardroeiwedstrijd en die hebben ze

erin gehouden tot de dag van vandaag. Correke de visboer trakteerde op gratis vis en werd zo plat als een scholletje uit het gewoel gered, onder de muzikale klanken van de fanfare.

Burgemeester Dingemans Wierts was zeer verheugd over de eensgezindheid van de Woerkumers en bedankte iedereen voor hun inzet. Hij gaf het ene rondje na het andere en of de begroting het nog trok zou hem een zorg zijn....Leve Woerkum... op naar de 650 jaar...

INGEZONDEN BRIEF

Herinneringen aan de oorlog

De laatste uitgave van de historische reeks Land van Heusden en Altena is een dik boekwerk. Dik, want het bevat allerlei artikelen over het laatste oorlogsjaar en de vele gevolgen daarvan voor onze regio. Eén van de artikelen is geschreven door de thans 85 jarige heer Van Andel te Uitwijk. Hij vertelt hoe hij als jongen van 10 jaar van Uitwijk naar Woudrichem liep op een van de eerste dagen na de bevrijding omdat hij hoorde dat in Woudrichem veel volk op de been

was. Dat bleek te kloppen, met name op de hoek Kerkstraat - Molenstraat. Mensen in een uitgelaten stemming. Die stemming sloeg spoedig om. De jongeman Van Andel zag hoe een andere jongen de fiets van een aanwezige Duitse soldaat stal en daarmee schielijk verdween. De Duitser was woedend en schoot op de menigte. Van Andel zag iemand vallen en hoe de menigte dekking zocht in een steegje naast kapper van Krieken (Kerkstraat 22, red.). Van Andel besluit zijn relaas met de mededeling dat hij nooit heeft geweten wie was getroffen en hoe het met het slachtoffer is afgelopen. Wel nu, dat weten wij wel. Wij hebben jarenlang een man in de Koepoortstraat gekend die vertelde dat hij tijdens de

schietpartij een kogel in zijn hoofd had gekregen en daarvan geen enkele klacht had overgehouden. Hij is oud geworden. Als wij ons goed herinneren werd de aanwezigheid van een kogel in zijn kop röntgenologisch bevestigd.

Rob van Walree

WACHTEN OP ANTWOORDEN OP 'T LOEV

De bezwaren tegen het bestemmingsplan Op 't Loev, net buiten de vesting, zullen dit jaar niet meer door de Raad van State worden behandeld. Ondertussen wacht de Stichting Respectvolle Ontwikkeling Hoge Maasdijk al meer dan drie maanden op antwoorden van de gemeente Altena.

De zittingsagenda van de Raad van State kijkt zes weken vooruit maar het bouwplan in Woudrichem staat er nog niet op. Het rechtscollege heeft van diverse partijen bezwaren ontvangen tegen het bouwplan Op 't Loev, waaronder de provincie en de

SROHM, die eerder met een petitie de steun kreeg van 350 mensen. De stichting wil precies weten hoe het besluit voor het bouwplan tot stand is gekomen en heeft op 20 juli bij de gemeente Altena en de provincie Noord Brabant verzoeken ingediend volgens de Wet openbaarheid van bestuur (Wob). De stichting heeft gevraagd om alle documenten (mails, brieven, notulen, notities van ambtelijke en bestuurlijke overleggen) over het bestemmingsplan Hoge Maasdijk tussen 1 september 2018 en 20 juli 2020. Van de provincie heeft de

stichting de stukken ontvangen, van de gemeente Altena nog altijd niet.

Volgens de wet moet de overheid een verzoek binnen vier weken beantwoorden. Daarna kan ze de periode verlengen met nog eens vier weken. De gemeente Altena is al ruim drie maanden bezig met het antwoord. Waarom het zo lang heeft geduurd, is de woordvoester van de gemeente onduidelijk. Volgens haar is alle informatie nu verzameld en klaar om naar de stichting te worden gestuurd.

LEREN KENNEN

Na ruim 60 jaar dé vaste 'huiskamer' voor de vesting te zijn geweest is het in 1650 gebouwde rijksmonument 'De Veste' sinds 2018 een bedrijvenverzamelgebouw geworden. Maar niet zomaar een verzamelgebouw; de familie Leijendekker kocht het monumentale pand met een beding. Tot 2028 is De Veste bedoeld voor maatschappelijke doeleinden. Zo fungeert het momenteel als een opslagruimte voor een internationaal bekende kunstschilder en is er de speltherapiepraktijk 'Krachtenspel' van kinderspeltherapeut Josee van Braam in gevestigd.

Een verdieping hoger zit het veelzijdige coaching bedrijf van Linda Weijers 'Mens en Organisatie'. Linda en haar vijf collega's begeleiden onder andere teams en managers uit de zorg, logistiek en het onderwijs. "Omdat we veel klanten in deze omgeving hebben, waren we dolblij met deze ruimte in de vesting". Zelfs woont ze in Haarlem maar blijft ze regelmatig doordeweeks in De Veste overnachten. "Dus ik voel me wel een beetje een vestingbewoner hoor".

Sinds april van dit jaar woont ook Jose Antonio Briones Rodriguez in De Veste. "Iedereen noemt mij Pepe en dat is prima", lacht de goedgemutste nieuwe vestingbewoner. "Ik ben geboren in Irapuato, een middelgrote stad in Mexico". Irapuato ligt zo'n 3,5 uur rijden ten noordwesten van Mexico Stad. Jose Antonio is als vakman werkzaam bij 'P3 Pullen Polyurethane Products' in Giessen waar diverse specialistische en custom-made polyurethaan producten gemaakt worden. Omdat hij nog maar drie jaar in Nederland woont is het lastig voor hem om uit te leggen wat hij precies doet. Maar na het interview stuurt hij een stroom van foto's met grote buizen, mallen en kunststofvoorwerpen waaruit ik begrijp dat "P3" vooral voor fabrieken en de baggerindustrie werkt.

Op één van de foto's staat ook één van zijn zonen. Kane Aspen of Jose Antonio junior, dat wordt niet helemaal duidelijk. Wat wel duidelijk is, is dat zij regelmatig in de weekends naar de Hoogstraat komen om bij hun vader te zijn. Hij wandelt graag met ze door de vesting: "Het is hier zo mooi. Mooie huizen en de rivier. Ga ik vaak vissen met mijn zonen. Ook de mensen zijn heel vriendelijk". Op zijn werk wil hij alleen in het Nederlands aangesproken worden want hij wil de taal echt leren: "Als het moeilijk uit te leggen is dan spreken we Engels, maar liever niet." We houden het gesprek verder kort omdat Pepe naar zwemmen moet. Pepe heeft het erg goed naar zijn zin in de vesting en staat open voor contacten in zijn omgeving. 's Avonds krijg ik nog een appje toegestuurd: "Bedankt dat je mijn burens hebt geholpen me te leren kennen."

DAGBOEK VAN JACOBA

FRAGMENTEN UIT HET FICTIEVE DAGBOEK VAN JACOBA VAN BEIEREN
DOOR CLAUDIA MASER-GRABNER

25 juli 1415

Ik heb groot nieuws! Vandaag is mijn verloofde Jan plots gearriveerd. Zijn reis is voorspoedig verlopen en hij is veilig door ons allen omarmd. Morgen zal hij een dag uitrusten en daarna reizen wij naar 's-Gravenhage waar onze huwelijksvoltrekking op 6 augustus plaats zal vinden. Het hele huis is in rep en roer, koffers worden gepakt, voedsel wordt bereid, schoenen worden gepoetst en de paarden worden beslagen. Ik heb een nieuwe meid gekregen voor de komende weken, ik ben nu even haar naam vergeten maar ze lijkt aardig en verwent mijn huid en haar met geurende olie waardoor ik fettig als een aal tussen mijn lakens lig. Jan zag er aantrekkelijk uit en toen moeder even niet keek gaf hij mij snel een zoen op mijn wang. Stel je voor, wanneer ik mij plots naar hem toe had gedraaid was hij op mijn mond beland! Ik voelde mijn wangen kleuren en toen moeder zich omdraaide snelde ze naar me toe om te voelen of ik koorts had. Ik werd direct naar bed gestuurd om te rusten en daar lig ik nu met bonzend hart van opwinding.

Jacoba

Redactie:
Ronald van den Ende
Lukas van der Klaauw
Monique van de Ven
Cecilia Verhaar

Fotografie:
Ronald van den Ende
Monique van de Ven

Illustratie waslijn:
Ineke Becht

Drukwerk:
HH-productions - Andel

Contact:
info@woudrichemvesting.nl
Bel of App: 06-53 20 60 99

